

**Поправка на Решение 2006/975/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г.
относно специалната програма, която трябва да бъде изпълнена
посредством преки действия на Съвместния научноизследователски
център по Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни
изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-
2013 г.)**

(Официален вестник на Европейския съюз L 400, 30 декември 2006 г.)

Решение 2006/975/ЕО следва да гласи, както следва:

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 19 декември 2006 година

**относно специалната програма, която трябва да бъде изпълнена с преки
действия на Съвместния научноизследователски център по Седмата
рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания,
технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013 г.)**

(Текст от значение за ЕИП)

(2006/975/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 166, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като има предвид, че

- (1) В съответствие с член 166, параграф 3 от Договора, Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013 г.)³ (наричан оттук нататък „Рамковата програма“) следва да бъде изпълнена посредством специални програми, които определят подробен правилник за тяхното изпълнение, фиксират тяхната продължителност и осигуряват средствата, считани за необходими.
- (2) Съвместният научноизследователски център, наричан оттук нататък СНЦ, следва да осъществява така наречените преки

¹ Становище от 30 ноември 2006 г. (все още не е публикувано в *Официален вестник*).

² ОВ С 185, 8.8.2006 г., стр. 10.

³ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

научноизследователски и развойни дейности по специалната програма на СНЦ, изпълняваща Рамковата програма на ЕО.

- (3) При изпълнение на своята мисия, СНЦ следва да обезпечи процеса на оформяне на политика на ЕО с управлявана от потребителите научна и техническа подкрепа, осигурявайки подкрепа за изпълнението и мониторинга на съществуващи политики и реагирайки на новите политически потребности. За да постигне своята мисия, СНЦ следва да изпълнява научните изследвания със сравнително най-високо европейско качество, включително като поддържа собственото си ниво на върхови научни постижения.
- (4) Преките действия, ръководени от СНЦ, следва да бъдат изпълнени от тази специална програма. При изпълнение на тази специална програма в съответствие със своята мисия, СНЦ следва да постави особено ударение върху областите от ключов интерес за Съюза: просперитет в едно общество с висока степен на знания, солидарност, устойчивост и отговорно управление на ресурсите, сигурност и свобода, и като световен партньор Европа.
- (5) Тази специална програма следва да бъде изпълнена по гъвкав, ефикасен и прозрачен начин, отчитайки съответните нужди на потребителят на СНЦ и политиките на Общността, а така също и уважавайки целта определена за защита на финансовите интереси на Общността. Научноизследователските дейности, осъществявани по програмата, следва да бъдат ако е необходимо адаптирани, към тези нужди и към научно-технологичните разработки и към целта за постигане на върхови научни постижения.
- (6) Правилникът за участие на предприятия, научноизследователски центрове и университети и за разпространение на научноизследователските резултати, за Рамковата програма (наричан оттук нататък „правилник за участие и разпространение”), който се отнася за преки действия, следва да се прилага и за научноизследователските и развойни дейности, осъществявани по тази специална програма.
- (7) По смисъла на изпълнение на тази програма, в допълнение към сътрудничеството, предмет на Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Споразумението за присъединяване, може да е подходящо включване в дейности по международно сътрудничество, по-специално на основата на член 170 от Договора, с трети страни и международни организации.
- (8) В подкрепа на разширението и интеграцията на Европейския съюз, СНЦ цели да насърчи интеграцията на организациите и научните изследователи от новите държави-членки в своите дейности, по-специално относно изпълнението на научните и технологичните елементи на законодателството на Общността, както и по-засиленото сътрудничество с организации от страните-кандидатки. Предвижда се и прогресивно отваряне към съседните страни и по-конкретно, на приоритетни теми относно Европейската политика за съседство.

- (9) Научноизследователските дейности, осъществявани в рамките на тази специална програма, следва да отразяват основните етични принципи, включително принципите, отбелязани в Хартата за основни права на Европейския съюз.
- (10) СНЦ следва да продължи да генерира допълнителни ресурси посредством конкурентни дейности: същите включват участие в непреки действия по Рамковата програма, работа на трети страни и, в по-малка степен, използване на интелектуална собственост.
- (11) Стабилното финансово управление на Рамковата програма и нейното изпълнение следва да бъдат гарантирани по възможно най-ефективен и удобен за потребителите начин, като същевременно се гарантира юридическа определеност и достъпност на програмата за всички участници, в съответствие с Регламент № 1605/2002 (ЕО, Евратом) на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности¹ и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията², с който се урежда подробен правилник за изпълнението на този финансов регламент, както и всякакви бъдещи изменения.
- (12) Следва да се вземат подходящи мерки–пропорционално на финансовите интереси на Европейските общности – за наблюдение и контрол както върху ефективността на предоставената финансова помощ, така и върху използването на тези средства, така че да се предотвратят нередности и измами и да се предприемат необходимите стъпки за възстановяване на средствата, които са били загубени, погрешно платени или неправилно използвани в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности³, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности⁴, както и Регламент (ЕО) № 1073/1999 от 25 май 1999 г. относно разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)⁵.
- (13) Комисията следва да организира своевременно независима оценка, която да бъде проведена по отношение на дейностите, осъществявани в областите покрити от тази програма.
- (14) Управителен съвет на СНЦ бе консултиран относно научното и технологичното съдържание на тази специална програма.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

¹ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

² ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 (ОВ L 227, 19.8.2006 г., стр. 3).

³ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁵ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

Член 1

Специалната програма, свързана с преките действия в областта на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните дейности, които трябва да бъдат реализирани от Съвместния научноизследователски център, наричана оттук нататък „специалната програма”, се приема с настоящото за периода от 1 януари 2007 - 31 декември 2013 г.

Член 2

Специалната програма установява дейностите за неядрените действия на Съвместния научноизследователски център, като осигурява управлявана от потребителите научна и техническа подкрепа за процеса на изработка на политиката на Общността, осигурявайки подкрепа за изпълнението и мониторингът на съществуващите политики и реагирайки на новите политически потребности.

Целите и общите линии на тези дейности са изложени в Приложението.

Член 3

В съответствие с Приложение II към Рамковата програма, сумата смятана за необходима за изпълнение на специалната програма, е 1 757 милиона EUR.

Член 4

1. Всички научноизследователски дейности, осъществявани по специалната програма, се изпълняват в съответствие с основните етични принципи.

2. Следните области на научни изследвания не се финансират по тази програма:

- научноизследователска дейност, насочена към човешкото клониране за репродуктивни цели,
- научноизследователска дейност, предназначена да модифицира генетичното наследство на човешки същества, и същата би могла да направи тези изменения наследствени⁶,
- научноизследователски дейности, предназначени да създадат човешки ембриони единствено за целите на научните изследвания или за набавяне на стволови клетки, включително посредством трансфер на ядра от соматични клетки.

3. Могат да бъдат финансирани научни изследвания върху човешки стволови клетки, както на възрастни, така и на ембриони, в зависимост както от съдържанието на научното предложение, така и от правната рамка на съответната държава-членка (съответните държави-членки).

Всяко заявление за финансиране на научни изследвания върху човешки ембрионални стволови клетки, включва при необходимост подробности относно лицензията и мерките за контрол, които ще бъдат предприети от компетентните органи на държавите-членки, а така също и подробности относно предоставяните етични одобрения.

⁶ Научни изследвания, свързани с лекуването на рак на половите жлези, могат да бъдат финансирани.

Що се отнася за получаването на човешки ембрионални стволови клетки, то институциите, организациите и научните изследователи са под условие на строга лицензия и контрол, в съответствие с правната рамка на съответната държава-членка (съответните държави-членки).

4. Областите на научните изследвания, изложени тук по-горе, ще бъдат преразгледани във втората фаза на тази програма (2010-2013 г.), в светлината на научните постижения.

Член 5

1. Специалната програма се изпълнява посредством схемите за финансиране, установени в Приложение III към Рамковата програма.

2. За специалната програма се прилага правилник за участие и разпространение относно преките действия.

Член 6

1. Комисията съставя многогодишна програма за изпълнение на специалната програма, излагаща в по-големи детайли целите и научните и технологичните приоритети, изложени в приложението, както и графика за изпълнение.

2. Многогодишната работна програма отчита съответните научноизследователски дейности, осъществявани от държавите-членки, от асоциираните страни, както и от европейски и международни организации. Тя се актуализира при необходимост.

Член 7

Комисията организира независимата оценка, предвидена в член 7 от Рамковата програма, която трябва да бъде направена по отношение на дейностите, осъществявани в областите - предмет на специалната програма.

Член 8

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 9

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 19 декември 2006 година.

За Съвета:

J. KORKEAOJA

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

1. Цел

Да предостави управлявана от потребителите научна и техническа подкрепа на процеса на съдействие на политиките на общността, осигурявайки подкрепа за изпълнението и мониторингът на съществуващи политики и реагирайки на новите политически потребности.

2. Подход

СНЦ ще засили управляваната от потребителите ориентация, както и силната си мрежа от контакти с научната общност, в специалния контекст на растеж, устойчиво развитие и сигурност посредством:

- гъвкаво реагиране на развиващите се нужди и изисквания на европейските създатели на политики,
- фокусиране на вниманието върху въпроси, които са важни с оглед на обществения интерес, които имат научноизследователски компонент и които имат преобладаващо Общностно измерение,
- развиване на партньорство с научноизследователски центрове, университети, индустрията, държавни органи на властта, регулативни органи в държавите-членки и с трети страни и международни органи,
- засилване на неговите компетенции и технически средства,
- СНЦ фокусира своите ресурси, за да отговори на предизвикателствата на науката и технологиите, възникващи от комплексните и многостранни аспекти на въпроси, свързани с политиката на Общността. Центърът направи това, като организира дейностите си около основните сфери на политиката и установи синергиите с други източници за подкрепа на науката и технологиите, съществуващи в държавите-членки. Центърът ще продължи да увеличава този капацитет, също и работейки съвместно с агенции на ЕС, други институции на ЕС и преди всичко Европейският парламент, както и с компетентните органи в държавите-членки.
- Увеличаване на прозрачността при поставяне на неговите научноизследователски приоритети, които правят критериите за тези приоритети достъпни за широката общественост.

Интегралният подход за предоставяне на научно-технологична подкрепа за политиките представлява ключова характеристика за тази специална програма. И наистина, в различни области се чувства много остро необходимостта от разбиране на взаимодействията между технологичната промяна, научните разработки, иновациите и конкурентоспособността, и различните регулативни и политически подходи (например икономически инструменти, доброволни схеми и гъвкави механизми). Една силна научноизследователска база би служила като основа за тези цели. Участието в преките действия на Рамковата програма ще цели да максимизира допълнителността с институционалната програма, очертана в раздел 3 по-долу.

СНЦ ще засили позицията си в Европейска зона за научни изследвания, улеснявайки достъпа до неговите технически средства за европейски и неевропейски научни изследователи, включително учени в ранни стадии на своята кариера. Ще засили сътрудничеството си с други обществени и частни научноизследователски организации, ще подобри последователно научното качество на собствените си дейности и ще допринесе за по-научен начин за обучение, който ще остане висок приоритет за СНЦ.

Разпространението на знанието между различните заинтересувани лица, участващи в този процес, ще представлява ключова характеристика за този подход и следва да се положат усилия, за да се увеличи участието на МСП в научноизследователските дейности. Дейностите ще бъдат насочени също и към подкрепа на изпълнението и мониторингът на законодателството, и към разпространението на добри практики в контекста на ЕС-25, страните-кандидатки и съседните страни.

СНЦ ще отговори на поканата за „по-добро регулиране” съгласно новия дневен ред от Лисабон, служейки като фундамент за *ex-ante* и *ex-post* политически преценки и оценки, подкрепяйки основаните на доказателствата политически инициативи на Комисията. Освен това изискванията, издадени в контекста на изпълнението и мониторинга на политиката ще доведе до създаване на подходящи за целта подкрепящи дейности, доколкото те се базират на научните изследвания.

На новите предизвикателства, свързани с растящата необходимост от реакция при кризи, крайна необходимост и належащи политически императиви ще се отговори с изграждане на капацитети и помощни обекти в избрани области, които да осигурят адекватна подкрепа в контекста на ЕС.

Външната политика и политиката на сигурност на Общността ще упражнява нови изисквания към СНЦ по време на Седмата рамкова програма. Тези работни области ще бъдат подкрепени от вътрешни и сигурни системи за информация/анализ, които да реагират незабавно. Чрез същият отличителен знак, глобалното и международното измерение на работата на СНЦ също ще се доразвият в тази програма.

Една специална част от ресурсите на СНЦ е предназначена за предварително научно изследване, с цел развитие на ново знание и нови компетенции. Ресурсите се инвестират в предварително научно изследване като „начален капитал”, които биха могли да дадат практически резултати на по-късен стадий и, ако изследването е успешно, ще съдействат за дейностите на СНЦ в средносрочен до дългосрочен план.

Когато му бъде поискано в контекста на неговата подкрепа за тематични политики, СНЦ ще се ангажира в специални занимания, водещи до по-добро използване (включително разпространение, ако е осъществимо) на значими научноизследователски резултати в целия ЕС. С това центърът ще увеличи ползите за обществото на знанието. Ако и където е подходящо, водените от СНЦ научни изследвания следва да се координират с научните изследвания, предприети по „Теми” на специалната програма „Сътрудничество”, така че да се избегне припокриването и дублирането.

3. Дейности

3.1. *Политическа тема 1: Просперитет в едно общество с висока степен на знания*

3.1.1. Точка 1.1 Конкурентоспособност и иновации

Като се поощрява конкурентоспособността на ЕС, прозрачността на вътрешния пазар и търговията ще се преследват със създаването и разпространението на международно приетите референции и насърчаването на общоевропейската измерителна система. Ще се поощри сравнимостта на измервателните резултати, с предоставяне на инструменти за осигуряване на качеството, като например референтни материали, референтни измервания, утвърдени методи и данни в един широк спектър от свързани с политиката области, като например:

- сигурност на химикалите и продуктите, включително козметика, посредством развитието на система за референции и интегрална оценка на химическия риск и с научно-технологична подкрепа на законодателството за химикалите, включително подкрепа (обучение) за подготовка на Европейска агенция за химикалите (ЕАХ),
- подходи за алтернативно тестване (не със животни) и разумни стратегии за тестване,
- безопасност на храните, качеството и автентичността; безопасността на фуражите, биотехнология,
- екологична енергетика (по-чисти и възобновяеми енергийни източници и носители),
- сигурност и защита на гражданите,
- околна среда и здравеопазване.

Тази референтна дейност ще се преследва в тясно сътрудничество с институции от държавите-членки, с международни органи за стандартизация (ISO, CEN, Codex Alimentarius, AOAC), с регулативни органи и с индустрията. СНЦ поддържа роля като референтна лаборатория на Общността (РЛО) в областите на генетично модифицирани храни и фуражи, материали за контакт с храни и фуражни добавки, и поемат ролята като РЛО в други сродни области от неговата компетенция.

СНЦ ще преследва развитието на съвременни техники за иконометрично моделиране и анализ на чувствителността в широк спектър от политически области, в макроикономическо моделиране, краткосрочен анализ на финансовият и бизнес циклите, както и разработка и оценка на комбинирани индикатори.

СНЦ ще продължи освен това да прилага инструментите за финансова иконометрика и статистика в областите на финансовите услуги (например, клиринг и уреждане на банкови разпоредби). Центърът ще се включва в най-разнообразни инициативи, предоставяйки подкрепа за *ex ante* и *ex post* оценки (включително оценки на въздействията), разработвайки специални индикатори и провеждайки анализи.

СНЦ ще увеличи своята подкрепа за развитие на политиката на Общността за международна търговия, обръщайки специално внимание върху въздействието

на търговската политика върху устойчивото развитие и конкурентоспособността.

Лисабонски дневен ред за растеж и работни места ще бъде подкрепен с директен количествен социално-икономически анализ – също и във връзка с принципът на „по-добра регулация” – в редица политически области, като например макроикономическа стабилност и растеж, финансови услуги, аспекти на конкурентоспособността, доживотно обучение и измерението „човешки капитал” в стратегията от Лисабон, земеделието, климатични промени, устойчиви енергийни и транспортни системи. СНЦ ще допринася за по-добро разбиране на връзката между осигуряването на образование и нуждите на обществото на знанието, на разпространението на знанията, на фактори оказващи влияние върху равенството в образованието и как да се постигне ефективно използване на образователните ресурси.

В центъра на целите за конкурентоспособност и околна среда стоят екологични ефективни технологии, които ще продължат да се определят и оценяват от Европейското интегрално бюро за превенция и контрол на замърсяването и от входните данни за изпълнението и мониторинга на Планът за действие по технология на околната среда. Ще се изследват условията, при които ще се развиват тези технологии, за да се установи кои са бариерите за тяхното разпространение, да се оценят целите за ефективност и използване, и да се анализират мерките за подобряване на тяхното разбиране.

Подкрепата за конкурентоспособността ще се осигури и посредством такива дейности, като:

- подкрепа за създаване и поддръжка на такива европейски стандарти, като Eurocodes, Euronorms, IEC, ISO и европейски референтни материали,
- разработка на стандарти за системи за мониторинг на околната среда и сигурността и хармонизиран достъп до данни в контекста на Inspire (Инфраструктура за космическа информация в Европа) и GMES (Глобален мониторинг за околна среда и сигурност),
- засилване на Европейската инфраструктура за измервания посредством междудеятелни сравнения в подкрепа на процесите на акредитация/сертификация.

СНЦ ще предостави освен това своята научна/техническа подкрепа за разработката на процедури за оценка и управление на риска, като инструмент за вземане на европейски решения.

3.1.2. Точка 1.2 Европейска зона за научни изследвания

СНЦ ще има пряко участие в Европейската зона за научни изследвания, увеличавайки мрежата си от научни контакти, обучение и мобилност на научните изследователи, достъпа до научноизследователски инфраструктури и съвместните научни изследвания. Центърът ще участва в Европейските технологични платформи, в съвместни технологични инициативи и в действия по член 169, ако това е необходимо. Специално внимание ще се обърне на включването на партньори от новите държави-членки и от страните-кандидатки.

СНЦ ще предостави подкрепа на основата на доказателства за създаване на политика за научни изследвания както на ниво Общността, така и на ниво държави-членки.

Тази стратегическа подкрепа за създаване на политика за научните изследвания ще се допълва с предоставяне на технологични оценки на научноизследователските приоритети в отделните тематични области.

Освен това, на европейско ниво ще се насърчава консолидирането, разработването и разпространението на прогнозни методи за науката и технологиите.

3.1.3. Точка 1.3 Енергетика и транспорт

СНЦ ще фокусира своите енергийни дейности върху гладкия преход към отделящите по-малко въглерод и възобновяеми енергийни източници и носители (включително водород), по-добра ефективност на енергийните системи и повишена безопасност и сигурност на енергоснабдяването. Целите на СНЦ в областта на енергетиката са:

- да осигури устойчива енергийна референтна система, захранваща нуждите на политиката на Общността с научен и технологичен опит по технологичните иновации и еволюцията на енергетика (всички енергийни източници и енергийната ефективност при крайното потребление),
- да действа като референтен център за предварителен контрол удостоверяване и сертифициране на производителността на избрани технологии (тоест по-чисти изкопаеми горива, биомаса, фотоволтаика, топлинни елементи и водород),
- да предостави информация относно надеждността на енергоснабдяването за Европа и относно наличието на възобновяеми енергийни източници. Освен това, СНЦ ще улеснява базирания на фактите дебат и информираното вземане на решения по отношение на подходящата енергийна смес, с цел да се отговори на европейските енергийни нужди.

СНЦ ще допринесе за развитието на устойчив транспорт в Европа, фокусирайки се върху:

- околната среда с научни изследвания относно контрола върху емисиите и свързаните с това въздействия върху екосистемите; потенциала за намаляване на емисиите посредством възникващи технологии, по различни политически варианти,
- техникоикономическото измерение на научните изследвания относно оценката на външните ефекти, подобрени горива и двигатели, концепции за алтернативни превозни средства и въздействието на иновациите върху конкурентоспособността и икономически растеж, а така също и оценките на становищата за транспортна политика,
- социалното измерение на дейности, включващи научни изследвания за пространственото, градско планиране, въздействия върху здравето и повишаване на информираността. Освен това ще се посветят усилия

и на аспектите за безопасност и сигурност на въздушния, сухоземния и морския транспорт.

Енергетиката и транспортът са основните сектори, които са отговорни за замърсяването на въздуха. СНЦ ще подкрепи тематичната стратегия на ЕС относно замърсяването на въздуха (Чист въздух за Европа, CAFÉ), обръщайки специално внимание на характеристиката и пропорционалните отношения на емисиите от различни източници, в подкрепа на разработката на стратегии за намаляване на емисиите. Ще се предприемат хармонизация/стандартизация на референтните тестове и методики за измерване на емисиите.

3.1.4. Точка 1.4 Информационно общество

СНЦ ще подкрепя формулирането на технологичните политики и инструменти на информационното общество, допринасяйки за конкурентноспособно европейско общество на знанието, като генерира перспективни анализи и стратегии, свързани с обществото на знанието. Точките, на които ще се обърне внимание, са растеж, солидарност, социално включване и устойчивост. Освен това СНЦ ще допринесе за изпълнение на политиките на Общността, тясно свързани със или силно възползващи се от технологичното развитие на информационното общество. Това включва приложения в електронния бизнес, електронното здравеопазване, личната сигурност, домашната среда, електронното обучение, електронното държавно управление и околната среда, а така също и с определяне на потенциала за нови разработки в преследване на общоевропейските стратегии за растеж, социално включване и качество на живота, както и информационни и комуникационни технологии за доверие и увереност.

СНЦ ще работи за „сближаване” в областта на технологиите на информационното общество с цел да се оцени потенциалното въздействие върху обществото по отношение на конкурентоспособност, личен живот, собственост и социално включване. Ще се преследват приложения за сближаване в областите здравеопазване (био-сензори, нанотехнологии и когнитивни науки), сигурност (сензори, обществена сигурност и лична неприкосновеност) и околна среда (технологии за мониторинг и устойчиво управление на околната среда).

3.1.5. Точка 1.5 Науки за живота и биотехнологията

Науките за живота и биотехнологията са присъщи на много политически области, където те могат съществено да допринесат за изпълнението на целите на Общността. Този потенциал е широко признат в секторите здравеопазване, земеделието, храни, околна среда и други сектори, където приложенията са в процес на бързо развитие. Предоставянето на референтни материали и утвърдени методи изискват достъп до и контрол върху широк спектър от съвременни биотехнологични инструменти. В контекста на сътрудничеството му с компетентни национални организации, СНЦ ще продължи да развива своите компетенции в тази област, с оглед на законодателният и регулативният контекст.

По-специално, СНЦ ще провежда изследвания относно социално-икономическото въздействие на избрани приложения на биотехнологията и науките за живота в подкрепа на бъдещото законодателство. С интегрирани

усилия в нанобиотехнологията, физиката, биологията и химията, прилагани за техниките за откриване, СНЦ ще допринесе за разработването на нови стратегии и технологии за мониторинг на околната среда и здравето, изследвания за (екологична) токсикология, контрол и сигурност на хранителните и фуражните вериги.

Дейности ще се развият *inter alia*, в следните области:

(1) Биотехнология и свързани със здравето аспекти:

- предоставяне на инструменти за осигуряване на качеството, за генетично тестване,
- изследвания за основани на генома диагностични приложения и разработка на лекарства (например фармакогеномика),
- разработка и утвърждаване на съвременни методи за усъвършенстване, редуциране и замяна на опити със животни за биотехнологични лекарствени средства, за определяне на токсичността на химикалите с клетъчни култури *ин витро*, високопроизводителни техники и токсикогеномика,
- определяне и оценка на нови био-информационни методики в подкрепа на подходите за „омика“, интегриращи физиологичните реакции, модулирани от факторите индивидуална възприемчивост и стил на живот,
- разработка на методическа рамка за правилно разглеждане на модификаторите на риска при оценка на риска за човешкото здраве,
- оценка на въздействията на нанотехнологиите върху околната среда и здравето, включително на нанотоксикологията.

(2) Биотехнология в земеделието, храните и фуражите:

- перспективни изследвания за възникващи биотехнологични приложения в производството на храни (например функционални храни, клонирани домашни животни и молекулярни „култивирани“ зърнени култури),
- откриване на генномодифицирани организми, идентификация и количествено определяне (включва утвърждаване на високопроизводителни методи на скрининг, както и инструменти за осигуряване на качеството за генномодифицирани организми от следващи поколения),
- изследвания за съвместното съществуване на генномодифицирани/не генномодифицирани зърнени култури; изследвания за икономиката на генномодифицираните зърнени култури,

3.2. Политическа тема 2: Солидарност и отговорно управление на ресурсите

3.2.1. Точка 2.1 Развитие на селските райони, земеделие и рибното стопанство

СНЦ ще подкрепя със своите научни изследвания европейските политики за развитие на селските райони, земеделието и рибното стопанство, покриващи трите измерения на устойчивостта:

- Производствени аспекти: подкрепа за изпълнението, контрола и мониторинга на ОСП (схеми за единни плащания, кръстосано съответствие и системи за фермерски консултации), включително интегрирани системи за администрация и контрол на обработваеми земи и постоянни регистри на зърнените култури, както и внедряване на селския/градския кадастър за подкрепа на пазара и инвестициите (с използване на техники за позициониране/навигация). Прогнози за зърнено производство, основани на модели за симулация на растежа, рамкови техники за областта, дистанционно отчитане и мрежа за фенология в земеделието. Подкрепа за изпълнението на системата за селскостопанско застраховане в ЕС. Подкрепа за методическите аспекти на новата статистическа система за земеделието на ЕС (включително LUCAS).
- Аспекти на околната среда: оценка на последиците на добрите земеделски и екологични условия и изследване на въздействията и ефективността на агроекологични мерки за почвените и водните условия, биологично разнообразие и европейски ландшафти. Анализиране на връзките между земеделското, на селските райони и регионалните политики, както и тяхното въздействие върху промените в използването на европейските земи посредством разработка на индикатори и пространствени модели. Еволюция на мерките за насърчаване на земеделието с малко изходни ресурси и на органичното земеделието, както и за плодородие на почвата. Подкрепа на развитието на целеви териториални стратегии за изпълнението на програмите за развитие на селските райони. Оценка на въздействието на промените в климата върху земеделието с оглед на мерките за преработка. Съдействие за намаляване на емисиите на парникови газове посредством специализирани енергийни култури и чрез възстановяване на енергията от селскостопански отпадъци.
- Аспекти на производителите/потребителите: анализи на стратегическата политика в такива области, като: въздействие на реформата на ОСП върху устойчивостта на селскостопанските системи; способност на земеделието да реагира на потребностите на потребителите; характеристика и контрол на храните, въздействие на системите за осигуряване на качество за сертификация, управлявани в рамките на веригите за снабдяване, както и способност да се реагира на стандарти за околната среда и благосъстоянието на животните; перспективна оценка и анализи на въздействията на политиката върху основните европейски селскостопански стоки по отношение на производство, световен пазар, цени, приходи и благосъстояние на потребителите; въздействие на промените в търговската политика и световните стокови пазари; селскостопански политики за развитие на селските райони във връзка с други политики. Специално внимание ще се отдели на реформата на ОСП в новите държави-членки и в страните-кандидатки, и на анализа на въздействията/ефектите на политиките за развитие на селските райони.

Целите на общата политика за рибно стопанство, ще се отнасят като се подобри качеството и своевременността на научните данни и като се разработят процеси за оценка на икономическото и социалното въздействие на алтернативите за управление. За определяне на несъответствието ще се използват нови технологии, включително идентификация на произхода на рибите, на основаната на ДНК анализ. Ще се обърне внимание на техниките, благоприятстващи участието на заинтересуваните лица. В съответствие с възникващата морска политика на Общността, изпълнимостта на услугите, разработени за рибно стопанство – като например мониторинг на плавателните съдове посредством дистанционни датчици и електронно отчитане – ще се разширят с идентификация на търговски плавателни съдове. Ще се оцени въздействието на нарастващия сектор на аквакултури, включително по отношение на околната среда и социалната икономика.

3.2.2. Точка 2.2 Природни ресурси

СНЦ участва в работата за създаване на холистичен подход, отнасящ се за промяна на мониторинга и анализиране на въздействията и натискът върху природните ресурси, целяйки разработката на интегрални концепции за устойчиво развитие. В допълнение към точка 2.1., това научно изследване ще е в тясно съответствие със седемте тематични стратегии на ЕС за околната среда. Центърът ще обърне внимание на съвместното използване на информацията за околната среда и ще захрани разработката на GMES (глобален мониторинг на околна среда и сигурността), играейки важна роля в научноизследователските дейности. Приложенията ще са в съответствие с принципите на Inspire (инфраструктурата за космическа информация в Европа).

По-конкретно, дейностите ще се концентрират върху:

- Управление на водите в контекста на Рамковата директива за водите и морската политика, като се обръща внимание на екологичното състояние на вътрешните и крайбрежните води на Европа, на циклите на замърсяване, на хармонизирания измервания на химически и биологически замърсители, на динамичното моделиране и на паневропейските информационни системи.
- Инициативи за защита на почвата, определени в Рамковата директива за почвите, с фокус върху естественото течение на потока от информация за почвите в Европа, дефиницията на общите критерии и методи за очертаване на рисковите области на заплахи за почвите, както и подходи за мониторинг на почвите.
- Подходи за анализ на жизнения цикъл, за проследяване на ресурсите извличане посредством употреба, рециклиране и окончателно отстраняване на материали. Устойчиво производство и потребление на природни ресурси и материали, както и екологичното въздействие и устойчивост на продуктите при различни сценарии за технологии и политики.
- Горско стопанство; ще се създаде система за мониторинг на горите на Общността с информация за горските пожари, горските екологични условия и горските ресурси. Дейностите ще покриват индикатори за горско биологично разнообразие, инструменти за анализ на въздействията след пожари, анализ на взаимодействията между

горските пожари, почвите и промените в климата, както и интегриране на информацията относно горските ресурси, предоставени от държавите-членки.

- Предоставяне на непрекъсната техническа подкрепа за развитието на Inspire: съдействие за информационната система за околната среда на ЕС, предназначена за общо ползване (в тясно сътрудничество с Европейската агенция за околната среда и Евростат).
- Оценка на влиянието на структурните и кохезионните програми и подкрепа за дефиниране и оценка на регионалните политики на Общността посредством териториални индикатори на регионално и градско ниво.

3.2.3. Точка 2.3 Околна среда и здравеопазване

Връзката между околна среда и здравеопазване представлява нов фокус на внимание на европейско ниво. СНЦ ще допринесе за това нововъзникнало поле на политика посредством:

- разработка и утвърждаване на методите за мониторинг на пътищата и оценка на подлагането на въздействия: въздух на околната среда (качество на въздуха), въздух на закрито (продукти, пушек), питейна вода и храни (включително контакти и материали, замърсители в хранителната верига). Предвижда се съдействие в разработката на общ подход относно подлагането човека на въздействия, преди всичко в областта на химикалите,
- оценка на здравните ефекти посредством експериментална работа, био-мониторинг, токсикогеномни анализи, компютърни техники и аналитични инструменти,
- използване на знанията, изведени от двете точки тук по-горе, така че да се допринесе за бъдещото развитие на интегрална околна среда и система за здравеопазване, в съответствие с политическата рамка за околната среда и здравната информация, която е в процес на разработка по Плана за действие на ЕС.

3.2.4. Точка 2.4 Климатични промени

Намаляването на емисиите на парникови газове е централна цел на Протоколът от Киото. Оценката на потенциала за намаляване емисиите на парникови газове (мерки за намаляване на нивото на замърсяване) в една обща рамка е поради това ключова точка от дневния ред на СНЦ. Ще се преследва оценка на качеството, удостоверяване и анализ на данните за емисиите на парникови газове, особено в трудни сектори, като земеделието и горското стопанство. Подобни дейности ще имат ефект върху удостоверяването в контекста на търгуване с въглерод.

Приспособяването към промените в климата стана задължително и СНЦ ще продължи да събира и оценява данни, свързани с климатичните въздействия върху различни уязвими сектори на европейската икономика. Това включва земеделието, горите, водните ресурси и природните опасности. При оценката на опасностите, свързани с промените в климата, фокусът ще е върху обхвата, на европейско ниво, на наводнения, суши, горски пожари, бури, влошаване на качеството на въздуха и крайбрежни и морски процеси.

Необходимо е адекватно познаване на знаците и въздействието на промените в климата в целия свят. Ще продължат да се разработват техники за глобален мониторинг, с цел оценка на промените в атмосферата, океаните и земната биосфера, които или водят до или са следствие от климатични промени. Тази работа образува част от европейският принос за глобалните системи за наблюдение, утвърдени официално от Рамковата конвенция на ООН за промените в климата (принос за Глобалната система за наблюдение на климата). Подобни дейности ще имат ефект върху удостоверяването на търговията с въглерод, свързана с гъвкавите механизми на Протокола от Киото (съвместно изпълнение и механизъм за чисто развитие), както и бъдещите режими след 2012 г. СНЦ ще вземе участие в третата фаза на програмата TREES (спътниково наблюдение на околната среда в тропическите екосистеми), за актуализиране на предишните оценки на световното горско пространство.

СНЦ ще си сътрудничи с други центрове за моделиране из цяла Европа, за да разработи компромисни сценарии и анализи на съотношението цена-полза. От особена важност за Седмата рамкова програма е анализът на алтернативите за периода след Киото, който ще отвори дискусии за интегриране на политиките за климата в други браншови политики.

3.3. Политическа тема 1: Свобода, сигурност и справедливост

3.3.1. Точка 3.1 Вътрешна сигурност

СНЦ ще предостави научна/технологична подкрепа на политиките на Общността, свързани с установяване на зоната на свобода, сигурност и справедливост, и митници и по-специално посредством своите научноизследователски дейности. Фокусът ще е върху прилагане на информационни технологии и компетенции за анализ на системите за защита срещу престъпления и измами, контрабанда и нелегален трафик; защита на гражданите и критични инфраструктури срещу тероризма; както и миграция и управление на границите. Ще се предостави техническа подкрепа за интегрално управление на границите (например възможност за взаимодействие на мрежите).

Дейностите ще включват подкрепа за:

- капацитет за откриване и мониторинг на измами срещу бюджета на Общността и отклоняване на фондове, като се използват техники за автоматично събиране на информация и предварителни аналитични техники, прилагани за големи масиви от данни,
- оценка на заплахите и уязвимостта на критични инфраструктури в ключови сектори на ниво ЕС (например информационни системи, финансови системи, промишлени инсталации, обществени сгради, транспортни системи и инфраструктури, комуникационни мрежи, финансови мрежи, системи за навигация, инфраструктури за електричество и газ/нефт, системи за разпределение на храни и т.н.),
- превенция, готовност и управление на риска при случаи, задействани от преднамерени актове (саботаж на промишлени инсталации, взривове, въздействия, биологически и химически агенти, атаки върху хранителни системи) срещу инфраструктури,

- сигурност на границите и управление посредством стандарти и тестване за биометрични сензори, системи за мониторинг за откриване на нелегален трафик, мониторинг на миграционните потоци,
- събиране на информация в областта на транспортирането на стоки по въздух, море, суша, с използване на различни техники за проследяване,
- структура на кризисното пространство на ЕС (ARGUS) и механизъм за реакция при кризи.

3.3.2. Точка 3.2 Бедствия и реакции

В контекста на природните и технологични бедствия и аварии, СНЦ ще благоприятства по-добрата способност за разбиране и справяне с уязвимости, рискове, ранно предупреждение, системи за тревога, мониторинг и оценка на щети, превенция и мерки за намаляване на нивото на замърсяване. По-специално, ще допринесе за подобряване на капацитета за реакция на Общността и управление при кризи с оглед на бързо реагиране, мониторинг, оценки на щетите (например, в контекста на Механизма за гражданска защита и намеса на Фонда за солидарност).

Управление по опасностите от сериозни аварии ще допринесе за управление на безопасността посредством мониторинг на аварии и инциденти и изготвяне на заключения за поуците, по-специално в инсталации по Seveso II.

По отношение на природните бедствия, СНЦ ще се фокусира върху разработката на системи за ранно предупреждение и тревога, като използва модели, технологии за земно наблюдение, и мрежи за измерване на едно многообразие от ситуации в цяла Европа, включително за наводнения, суши, нефтени разливи, земетресения, горски пожари, лавини, свличания на земни маси и бури. Рисковете от множество опасности ще бъдат изследвани за средиземноморския/черноморския басейн и периферните райони на Атлантическия океан. Ще продължи отчитането на и взимането на поука от природните бедствия. Работата в този дневен ред ще се провежда и в подкрепа на развитието на услугите за GMES (Глобален мониторинг за околна среда и сигурност), свързани с кризи и аварии.

3.3.2. Точка 3.3 Безопасност и качество на храни и фуражи

Дейностите ще са в съответствие с концепцията „от вилицата до фермата“. СНЦ ще осигури утвърждаване на методи и хармонизирани процедури за широк спектър от различни видове храни и фуражи. Центърът ще засили освен това способността си да се справя с кризи при храните и фуражи, използвайки опита си в анализа на храни и фуражи и навлизайки в нови области, ако е необходимо. Ще се обърне внимание на тясното сътрудничество с Европейския орган за безопасност на храните.

Специалните области на дейност ще включват:

- утвърждаване на техники за молекулярна биология и смесени за контрол на храни и фуражи, например в областта на алергените, функционалните и органичните храни,

- области, свързани с храни и здравеопазване, за които се очаква бъдещо законодателство (например микробиология, функционални и органични храни, алергени, здравни претенции в етикетирането),
- области, свързани с безопасност на фуражите за съществуващото законодателство (например разрешения за хранителни добавки),
- микробиология за храни и фуражи, утвърждаване на методи за биомолекулярно откриване на микроорганизми, по-специално за патогени в храните и водите,
- утвърждаване на аналитичните методи за откриване на забранени субстанции, на замърсители, хранителни добавки и животински протеини, в съответствие с директивите за етикетиране и за обозначение на произход (например изотопни методи),
- възможност за електронно проследяване по цялата верига фуражи-храни.

3.4. *Политическа тема 4: Европа като световен партньор*

СНЦ ще подкрепи вземането на решения на Общността в рамките на инструментите за външна политика (развойно сътрудничество, търговия и инструменти, реагиращи на кризи и мирно предотвратяване на конфликти, включително инструменти за стабилност и хуманитарна помощ).

3.4.1. Точка 4.1 Глобална сигурност

СНЦ, посредством своите научни изследвания, ще засили своята подкрепа за преустройство на Общността и програмите за хуманитарна помощ, използвайки нови технологии (включително космоса, геопространствен анализ, информация по световната електронна мрежа, информационни системи в реално време), които да служат на няколко нива на намеса (отговорност до бърза реакция и полеви операции), за да се обърне внимание на идентифицирането на забравени кризи, ранно предупреждение на потенциални кризи, оценка и помощи при хуманитарни нужди, интегрирана реакция при кризи и оценка на щетите след кризи. Ще се прави и оценка на международната хуманитарна помощ посредством разширение на функциите, изпълнявани от Глобална система за тревога и реакция при бедствия, така че да се покрие широк спектър от хуманитарни бедствия, в тясно сътрудничество с агенциите на ОН (особено Офиса за координация на хуманитарни дела).

СНЦ ще създаде глобална геопространствена база данни и ще допринесе за услуги (бързо картиране) в подкрепа на кризисното управление и сигурността; възможност за взаимодействие между различните системи и стандарти с цел подкрепа на обмена на данни между системите, преди всичко със Съвместния ситуационен център на ЕС и Сателитния център на ЕС. Тази дейност се предприема в контекста на развитие на бъдещи пилотни услуги за GMES.

СНЦ ще осигури научна/технологична подкрепа по отношение на изпълнението на мерките в контекста на предвидения Инструмент за стабилност, обръщайки внимание на трансграничните предизвикателства и въпросите за дългосрочна глобална стабилност и сигурност. СНЦ ще работи по въпроса за разпространение на оръжията за масово унищожение, както и на стоките и технологиите с двойна употреба, включително контрол върху експорта,

граничен контрол, сигурност на веригите за доставки, и профилиране на страните. Системите, които ще се доразработват за тази цел, включват системи за класификация за контрол на експорта, основани на разузнаване системи, складиране на данни и многоезични разузнавателни инструменти за миниране на световната електронна мрежа. Предвижда се силна интеграция със съответните дейности на СНЦ по специалната програма Евратом.

Техниките и системите за анализ на дистанционни датчици с цел интеграция и анализ на данни от множество източници (включително земно наблюдение и отворен източник) са от централно значение за този подход; те ще се използват в подкрепа на изпълнението на дейностите по външната политика на Общността, като например такива, които имат значение за процеса Кимбърли и механизмите за мониторинг на нелегалната търговия, включително дървесина и предмети за двойна употреба. Тези дейности ще допринесат за глобалното измерение на инициативата GMES.

3.4.2. Точка 4.2 Развойно сътрудничество

Обсерватория за устойчиво развитие и околна среда ще бъде първоначално създадена в Африка, Карибските и Тихоокеанските страни. Диагностиката на околната среда и профилите на страните, изграждането на варианти, и взаимодействията между кръстосани политики ще са трите компонента, които ще бъдат обслужвани от системата за събиране на информация и за комуникация, която е разположена в основата на обсерваторията. Осигуряването на дългосрочно наблюдение на ресурсите и параметрите на околната среда (например на земната покривка, горската покривка, пожарите, биологичното разнообразие, крайбрежните зони, климатичните слаби места и т.н.) ще подкрепи анализите на тенденциите. Разработката ще се реализира в тясно сътрудничество с инициативата GMES и с програмата на Африка за мониторинг на околната среда и устойчиво развитие.

Компонентът на обсерваторията за глобален мониторинг на зърнените култури ще се разработва в контекста на сигурност на храните и инициативата на Общността за изкореняване на бедността и устойчиво развитие. Научноизследователската работа ще се фокусира върху новите методи за оценка на снабдяването на храни и нуждите от храни, информационни системи за сигурност на храните, и оценки на слабите места.

Крайните доставени продукти ще бъдат „управлявани от потребителите”, тоест в този конкретен случай ще се планират по такъв начин, че да отговарят на нуждите и да могат да се управляват от развиващите се страни.

Ще се засили сътрудничеството със сериозни действащи лица (UNEP, FAO, Eumetsat, WFP, ESA GMES - GMFS).

Етични аспекти

По време на изпълнение на тази специална програма и при научноизследователските дейности, произтичащи от нея, трябва да се спазват основните етични принципи. Те включват, *inter alia*, принципите отразени в Хартата за основните права на ЕС, включително следното: защита на човешкото достойнство и човешкия живот, защита на личните данни и частния живот, а така също и защита на животните и околната среда в съответствие със законодателството на Общността и най-новите версии на съответните

международни конвенции и кодекси на поведение, например Декларацията от Хелзинки, Конвенцията на Съвета на Европа за човешките права и биомедицината, подписана в Овиедо на 4 април 1997 г. и Допълнителните протоколи към нея, Конвенцията на ООН за правата на детето, Универсалната декларация за човешкия геном и човешките права, приета от ЮНЕСКО, Конвенцията на ООН за биологичните и токсичните оръжия (BTWC), Международният договор за растителни генетични ресурси за храните и земеделието, както и съответните резолюции на Световната здравна организация(СЗО).

Ще се вземат под внимание и становищата на Европейската група от консултанти за етичните последици на биотехнологията (1991-1997 г.), както и становищата на Европейската група по етика в науката и новите технологии (считано от 1998 г. насам).

В съответствие с принципа на субсидиарност и разнообразие на подходите, съществуващи в Европа, участниците в научноизследователски проекти трябва да се съобразяват с текущото законодателство, с регламентите и етичните правилници в страните, в които ще се реализират научните изследвания. Във всички случаи, ще се прилагат националните разпоредби и никое научно изследване, което е забранено в която и да е държава-членка или в друга страна, няма да бъде подкрепено с финансиране от Общността, за да се изпълнява в тази държава-членка или страна.

Ако е целесъобразно, тези които изпълняват научноизследователски проекти, трябва да потърсят одобрението на съответните национални или местни етични комитети, преди да започнат научноизследователските и развойни дейности. Освен това, Комисията ще провежда системно етичен преглед по отношение на предложенията, третиращи етични чувствителни въпроси, или ако не е обърнато адекватно внимание на етичните аспекти. В специални случаи, по време на изпълнението на проектът може да се направи етичен преглед.

Протоколът за защита и благосъстояние на животните, приложен към Договора за създаване на Европейската общност, изисква от Общността да обърне максимално внимание на изискванията за благосъстояние на животните при формулиране и изпълнение на политиките на Общността, включително научните изследвания. Директива 86/609/ЕИО на Съвета от 24 ноември 1986 г.

за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно защитата на животните, използвани за опитни и други научни цели¹ изисква всички експерименти да бъдат планирани по такъв начин, че да се избегне стреса и ненужната болка, а така също и страданието на експерименталните животни; да се използва минимален брой животни; да се включат животни с най-ниската степен на неврофизиологична чувствителност; и да се причинява минимална болка, страдание, стрес или трайно увреждане. За промяна на генетичното наследство на животните и клониране на животните може да се мисли само, ако целите са етично оправдани и условията са такива, че се гарантира благосъстоянието на животните и се спазват принципите за биологичното разнообразие.

¹ ОВ L 358, 18.12.1986, стр. 1. Директива изменена с Директива 2003/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 230, 16.9.2003, стр. 32).

По време на изпълнение на тази програма, Комисията редовно ще наблюдава и контролира научния напредък и националните и международните разпоредби, така че да бъдат взети под внимание всякакви развития.
